

Ευαγγελία Κούρτη (Επιμέλεια)

Η Έρευνα στην Προσχολική Εκπαίδευση

Εκδόσεις "Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός"
Τόμοι Α΄ - Γ΄, Αθήνα 2001-2

ΤΟΜΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Α΄: ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΟΥ

Ζωή Γαβριλίδου (Λέκτορας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Αγγελική Ευθυμίου** (Διδάκτωρ Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Lille III-Γαλλία): *"Διδακτική των συνθέτων στο Νηπιαγωγείο"*, σελ. 17-29.

Ζωή Γκενάκου (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου": Ένα πρόγραμμα γλωσσικής καλλιέργειας του μικρού παιδιού*, σελ. 31-44.

Μαριάννα Κονδύλη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ερευνητικές προϋποθέσεις και εφαρμογές για τη διδασκαλία της γλώσσας στο Νηπιαγωγείο"*, σελ. 45-53.

Κατερίνα Μιχαλοπούλου (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ανάγνωση ιστοριών και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο Νηπιαγωγείο"*, σελ. 55-65.

Ευαγγελία Μπούτσκου (ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Σ.Ε.Υ.Π. - Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας) και **Μαρία Κωνσταντινίδου** (ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Σ.Ε.Υ.Π. - Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας): *"Η εφαρμογή δραστηριοτήτων μουσικοκινητικής αγωγής στην καλλιέργεια φωνολογικής ενημερότητας των παιδιών προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 67-75.

Σοφία Σιγανού-Φραγκούλη (Ειδική Επιστήμων, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η έννοια 'βιβλίο' και η σύνδεσή της με την επίδραση της ποίησης, σε παιδιά ηλικίας 2,8-5,0 ετών"*, σελ. 77-92.

Ευφημία Τάφα (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Μαρία Φραγκιά** (Νηπιαγωγός): *"Σχεδιασμός και εφαρμογή προγράμματος για την ανάδυση των δεξιοτήτων ανάγνωσης και γραφής στα παιδιά του Νηπιαγωγείου"*, σελ. 93-105.

Τασούλα Τσιλιμένη (Δρ. Παιδαγωγικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): *"Οι Μικρές Ιστορίες και η γλωσσική καλλιέργεια των παιδιών προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 107-114.

Β΄: ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Λογοτεχνία και Νηπιαγωγείο: συγκοινωνούντα δοχεία δημιουργικότητας"*, σελ. 117-128.

Αγγελική Γιαννικοπούλου (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Λύκε, λύκε είσαι εδώ;". Το στερεότυπο του λύκου σε ιστορίες για μικρά παιδιά*, σελ. 129-138.

Κωνσταντίνος Μαλαφάντης (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Το θέμα των παράξενων παιδικών θανάτων στην ελληνική λογοτεχνία του 19ου αιώνα"*, σελ. 139-147.

Ανδρέας Καρακίτσιος (Επίκουρος Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Κώστας Μαναβόπουλος** (Λέκτορας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και ομάδα φοιτητριών: *"Εναισθητοποίηση των παιδιών του Νηπιαγωγείου για το παιδί με ειδικές ανάγκες μέσω της διδασκαλίας λογοτεχνικών κειμένων"*, σελ. 149-164.

Αναστασία Οικονομίδου (Ειδική Επιστήμων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ιδεολογικές ανατροπές για αρχάριους: η λειτουργία της διακειμενικότητας και της μεταμυθοπλασίας στην παιδική λογοτεχνία"*, σελ. 165-177.

Γ΄: ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Λέσποινα Καρακατσάνη (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών): *"Διαδικασίες πρόσληψης ιστορικών εννοιών - καλλιέργειας κοινωνικο-πολιτικών αρχών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία"*, σελ. 181-191.

Άννα Στραταριδάκη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η διδακτική μεθοδολογία της αρχαίας ελληνικής ιστορίας στο Νηπιαγωγείο"*, σελ. 193-208.

Δ': ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ξένια Αραπάκη (Δρ. Επιστημών Αγωγής Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολικός Σύμβουλος Εικαστικών Τεχνών Δ.Ε.) και **Μαρία Κάτσιου-Ζαφρανά**: *"Η διερεύνηση της εικαστικής έκφρασης των παιδιών του Νηπιαγωγείου στην καθοδηγούμενη διδακτική παρέμβαση"*, σελ. 211-219.

Αλέξανδρος Κόφφας (Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Εφαρμογή γενικών διδακτικών αρχών κατά τη μεθόδευση των δραστηριοτήτων στο Νηπιαγωγείο"*, σελ. 221-228.

Έλλη Τρίμη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Κώστας Μαναβόπουλος** (Λέκτορας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Προωθώντας τις δημιουργικές ικανότητες των παιδιών μέσα από ένα εικαστικό πρόγραμμα με φαινομενικά άχρηστο υλικό"*, σελ. 229-245.

Αλεξάνδρα Μουρίκη (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Αισθητική αγωγή: η θέση και ο ρόλος της αισθητικής στην εκπαίδευση"*, σελ. 247-254.

Ειρήνη Χόπλαρου (Νηπιαγωγός, Υποψήφια διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών): *"Θεατρική Αγωγή: αντικείμενο ή μέσο-μέθοδος διδασκαλίας;"*, σελ. 255-269.

Ε': ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Δόμνα-Μίκα Κακανά (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Κατερίνα Καζέλα** (Νηπιαγωγός - Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η εφαρμογή της εργασίας σε ομάδες με παιδιά προσχολικής ηλικίας μέσα από πειραματικές δραστηριότητες των Φυσικών Επιστημών"*, σελ. 273-283.

Δόμνα-Μίκα Κακανά (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Χριστίνα Σολομωνίδου** (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Βασιλική Μητσιούλη** (Δασκάλα - Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Βασιλική Πιλάτου** (Νηπιαγωγός - Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Μια εποικοδομητική προσέγγιση του ηλεκτρισμού στην προσχολική ηλικία"*, σελ. 285-295.

Γιώργος Μπαγάκης (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών - Τομέας Γνωστικής και Διαφορικής Ανάλυσης) και **Κώστας Ραβάνης** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Αναζητώντας προσέγγιση για τις δραστηριότητες Φυσικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο"*, σελ. 297-305.

ΣΤ': ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Βασίλης Κόμης (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Μαρία Καμπεζά** (Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Χριστίνα Χαραλαμποπούλου** (Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Παιδαγωγικές δραστηριότητες με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών στην προσχολική ηλικία: προβλήματα και προοπτικές"*, σελ. 309-317.

Γιώργος Μπαγάκης (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Γιώτα Σταυροπούλου** (Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Χρυσάνθη Παπαλεωνιδοπούλου** (Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Μεθοδολογία ανάπτυξης δραστηριοτήτων με το Ευρώ στο νηπιαγωγείο για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση"*, σελ. 319-327.

Νικόλαος Χριστοδούλου (Δρ. Παιδαγωγικής, Institute of Education, University of London) και **Jon Ogborn** (Καθηγητής, University of London, Institute of Education): *"Σχηματικές αναπαραστάσεις στη διδακτική περιβαλλοντικών εννοιών και προβλημάτων"*, σελ. 329-338.

ΤΟΜΟΣ Β΄: ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

I. ΘΕΜΑΤΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

A΄: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Γεώργιος Κρασανάκης (Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Το ψυχολογικό προφίλ του παιδιού της προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 15-23.

Νίκος Παπαδόπουλος (Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ψυχολογίας): *"Η δημιουργικότητα στην πρώιμη κυρίως ηλικία: Θεωρητικές προσεγγίσεις και σύγχρονες ερευνητικές επισημάνσεις"*, σελ. 25-40.

B΄: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αμαλία Ιωαννίδου-Johnson (Δρ. Κλινικής Κοινωνικής Εργασίας, Τ.Ε.Ι. Πάτρας, Εργαστήρι Προσχολικής Αγωγής), **Ελένη Παρτσάλη** (Μουσικός, Νηπιαγωγός, Τ.Ε.Ι. Πάτρας, Εργαστήρι Προσχολικής Αγωγής) και **Όλγα Αποστολοπούλου** (Κοινωνική Λειτουργός, Τ.Ε.Ι. Πάτρας, Εργαστήρι Προσχολικής Αγωγής): *"Ψυχολογική ωριμότητα: Μια προσέγγιση στην προσχολική ηλικία"*, σελ. 43-50.

Αλέξανδρος Κακαβούλης (Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ανάπτυξη και αγωγή της αλτρουιστικής συμπεριφοράς στα παιδιά"*, σελ. 51-65.

Πλουσία Μισαηλίδη (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Αναγνώριση ηθικών υπερβάσεων στην προσχολική ηλικία"*, σελ. 67-73.

Μάριος Πουρκός (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ψυχολογίας) και **Κατερίνα Δασκαλάκη** (Ψυχολόγος, Διευθύντρια του Κέντρου "Χορεύοντας με την Χαρμολύπη", Χανιά): *"Προσεγγίζοντας εναλλακτικά τις ιδιαιτερότητες των νηπίων: Μια εφαρμογή της βιωματικής, ευρετικής και επικοινωνιακής ψυχοπαιδαγωγικής"*, σελ. 75-83.

Απόστολος Σωτηρίου (Υποψήφιος διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Μαρία Ζαφειροπούλου** (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Σχέσεις μεταξύ της αυτοαντίληψης των νηπίων και της αποδοχής τους από τους συνομηλίκους τους"*, σελ. 85-101.

Elizabeth A. Gassin (Assistant Professor, University Olivet Nazerene-USA, Department of Psychology): *"Προγράμματα φιλοκοινωνικής εκπαίδευσης για μικρά παιδιά: Πρόσφατες μελέτες στις ΗΠΑ"*, σελ. 103-122.

Geoffrey E. W. Scobie (Senior Lecturer, University of Glasgow, Department of Psychology) και **Ened D. Scobie** (Ψυχολόγος): *"Η συγγνώμη ως παράδειγμα ανεπίσημης και εξωσχολικής μάθησης"*, σελ. 123-138.

Γ΄: ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αικατερίνα Κορνηλάκη (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Terezinha Nunes** (Professor, University of London, Institute of Education): *"Οι απαραίτητες κατανοήσεις της διαίρεσης"*, σελ. 141-151.

Χαράλαμπος Λεμονίδης (Επίκουρος Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών - Φλώρινα) και **Μυρσίνη Χατζηλαμψή** (Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ερευνα στις γνώσεις των νηπίων σχετικά με τις αριθμητικές έννοιες"*, σελ. 153-167.

Ελένη Μάτη-Ζήση (Δρ. Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Μαρία Ζαφειροπούλου** (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ο συσχετισμός της φωνολογικής εργαζόμενης μνήμης, του κινητικού συντονισμού και της σχεδιαστικής απεικόνισης με τη μελλοντική ευκολία ή δυσκολία εκμάθησης του γραπτού λόγου"*, σελ. 169-183.

Κωνσταντίνος Μπασέτας (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Γνώσεις, οικοδόμηση των γνώσεων και το φαινόμενο "αποτέλεσμα του Ματθαίου"*, σελ. 185-195.

Μάριος Πουρκός (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ψυχολογίας): *"Κατανοούν τα νήπια την ειρωνεία;"*, σελ. 197-205.

Αναστασία Τσαμπάρλη-Κιτσαρά (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης) και **Σπύρος Τάνταρος** (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η μαθησιακή ετοιμότητα των παιδιών προσχολικής ηλικίας και η λειτουργία της οικογένειας"*, σελ. 207-216.

II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Α': ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Γεώργιος Αραβανής (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Κοινωνική προέλευση και σχολική επιτυχία των μαθητών στο μάθημα της γλώσσας"*, σελ. 219-230.

Χρυσή Βιτσιλάκη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η διαμόρφωση εκπαιδευτικών και επαγγελματικών φιλοδοξιών παιδιών προσχολικής ηλικίας: Μεθοδολογικά Θέματα και Ερευνητικά Δεδομένα"*, σελ. 231-240.

Χριστίνα Γκατζιώλη (Νηπιαγωγός): *"Η έκφραση των στερεοτυπικών χαρακτηριστικών των δύο φύλων μέσα από την κινητική συμπεριφορά των παιδιών στην προσχολική εκπαίδευση"*, σελ. 241-249.

Ιωάννα Ιωαννίδου (Ε.Ε.Π. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Καλλιόπη Τρούλη** (Ειδικός Επιστήμων, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Το σπίτι μου, ο κόσμος μου!: Πολυπολιτισμικό πείραμα"*, σελ. 251-260.

Κωνσταντίνος Κορώσης (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Μιχαήλ Λαγουδάκης** (Μεταπτυχιακός φοιτητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Ο ρόλος του πατέρα στην επικοινωνία με το παιδί της προσχολικής και σχολικής ηλικίας κατά τις ελεύθερες ώρες"*, σελ. 261-274.

Κωνσταντίνος Μπίκος (Αναπληρωτής Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Κωνσταντίνος Τσιούμης** (Επίκουρος Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) και **Θανάσης Γρηγοριάδης** (Υποψήφιος διδάκτωρ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και κοινωνικές σχέσεις παιδιών προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 275-289.

Βασιλική Πλιόγκου (Νηπιαγωγός, Υποψήφια διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *"Το νομικό καθεστώς και η κοινωνική πραγματικότητα για τα παιδιά εκτός γάμου"*, σελ. 291-301.

Καλλιόπη Τρούλη (Ειδικός Επιστήμων, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η επίδραση των κοινωνικών παραγόντων στην ψυχοκινητική ανάπτυξη του νηπίου: η κατάκτηση της έννοιας του χρόνου"*, σελ. 303-312.

Β': ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Θανάσης Αλεξίου (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Κοινωνιολογίας): *"Η παιδική ηλικία ως ιδιαίτερο πεδίο κοινωνικοποίησης"*, σελ. 315-324.

Αναστασία Καπάτου (Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών - Φλώρινα) και **Αναστασία Μαρτίκα** (Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών - Φλώρινα): *"Θάνατος και αντιμετώπισή του από τα παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας"*, σελ. 325-342.

Ευαγγελία Κούρτη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών), **Βιργινία Κόκα** (Νηπιαγωγός) και **Γεώργιος Λαφαζάνης** (Μεταπτυχιακός φοιτητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *"Μικρές κυρίες": η εικόνα των κοριτσιών στην ελληνική τηλεόραση"*, σελ. 343-354.

Σέβη Παϊδα (Νηπιαγωγός, Διδάκτορας Παιδαγωγικών Πανεπιστημίου York): *"Η εικόνα του εχθρού στα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας"*, σελ. 355-365.

Αναστασία-Βαλεντίνη Ρήγα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ψυχολογίας), **Γρηγόρης Προδρομίτης** (Ειδικός Επιστήμων, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ψυχολογίας), **Γεωργία Μπλάζου** (Νηπιαγωγός) και **Αθηνά Μηλιόρδου** (Ψυχολόγος): *"Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις παιδιών προσχολικής ηλικίας για τον Θεό (μελέτη περιπτώσεων στην περιοχή του Ρεθύμνου)"*, σελ. 367-387.

Μένη Τσίγκρα (Νηπιαγωγός, Υποψήφια διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *"Διαχείριση του σώματος και συγκρότηση της παιδικής ηλικίας και της παιδικής ταυτότητας στο νηπιαγωγείο"*, σελ. 389-397.

ΤΟΜΟΣ Γ΄: ΠΟΙΟΤΗΤΑ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

I. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Mary Beth Bruder (Ph.D.-Division of Child and Family Studies, Department of Pediatrics, University of Connecticut Health Center): *"Φροντίδα και εκπαίδευση των μικρών παιδιών. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζονται στις Η.Π.Α."*, σελ. 19-35.

Elizabeth Coates (Director, Unit for the Study of Early Childhood, Centre for Research in Elementary and Primary Education, University of Warwick, England): *"Προοπτικές της Προσχολικής Εκπαίδευσης στην Ευρώπη"*, σελ. 37-48.

Eric Plaisance (Καθηγητής, Université Paris V-René Descartes, Centre de recherche sur les liens sociaux): *"Εκπαίδευση παιδιών προσχολικής ηλικίας: η έρευνα στη Γαλλία"*, σελ. 49-71.

II. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Α΄: ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Ηλίας Μετοχιανάκης (Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η προσχολική αγωγή κατά την ελληνική αρχαιότητα"*, σελ. 75-91.

Δημήτριος Σακκίης (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στο νομό Αχαΐας και Ηλιδος κατά την Οθωμανική περίοδο"*, σελ. 93-107.

Β΄: ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πόπη Βρυνιώτη (Παιδαγωγός, Υποψήφια Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών): *"Προβλήματα και δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ προσχολικής και σχολικής βαθμίδας. Μια συγκριτική-εμπειρική προσέγγιση των περιπτώσεων Αθήνας-Φρανκφούρτης"*, σελ. 111-119.

Παναγιώτης Διαμαντόπουλος (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η εκπαίδευση των ελληνόπουλων στη Γερμανία, με ιδιαίτερη αναφορά στο Ελληνογερμανικό Νηπιαγωγείο και Σχολείο του Κρατικού Ευρωπαϊκού Σχολείου Βερολίνου"*, σελ. 121-130.

Αίγλη Ζαφειράκου (Λέκτορας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης στα ελληνικά νηπιαγωγεία"*, σελ. 131-142.

Γεώργιος Κιτσαράς (Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Διδακτικά"-μεθοδολογικά προβλήματα προσχολικής αγωγής. Εμπειρική προσέγγιση στα διδακτικά προβλήματα του νηπιαγωγείου"*, σελ. 143-160.

Αναστάσιος Μιχόπουλος (Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η διοίκηση με αντικειμενικούς σκοπούς ως μοντέλο οργανωτικής δράσης και αξιολόγησης αποτελεσμάτων στο σχολείο"*, σελ. 161-168.

Μαρία Ράπτη (Σχολική Σύμβουλος): *"Οι αντιλήψεις των νηπιαγωγών για τη θέση και το ρόλο της αξιολόγησης στο νηπιαγωγείο"*, σελ. 169-178.

III. ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Άννα Βιδάλη (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Μερικά ζητήματα επιστημολογίας και μεθοδολογίας της παιδαγωγικής επιστήμης"*, σελ. 181-187.

Βασιλική Γρηγοροπούλου (Δρ. Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, διδάσκουσα στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία): *"Προβλήματα πειθαρχίας και γνώσης στη φιλοσοφία της αγωγής του Ζ.-Ζ. Ρουσσώ"*, σελ. 189-197.

Στάθης Μπάλιας (Δρ. Πολιτικών Επιστημών, διδάσκων στο Τ.Ε.Ι. Αθηνών): *"Η (Προσχολική) Εκπαίδευση και η διαμόρφωση μιας δημοκρατικής ηθικής"*, σελ. 199-206.

Ελένη Παπαδοπούλου (Ειδική Επιστήμονας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Εφαρμογές των ανθρωπιστικών παιδαγωγικών θέσεων του Β. Σουχομλίνσκι στην Προσχολική Εκπαίδευση"*, σελ. 207-216.

Γιάννης Τζαβάρας (Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Αξιώματα διαπαιδαγώγησης του μικρού παιδιού στον Αιμίλιο του Ρουσσώ"*, σελ. 217-223.

IV. ΡΟΛΟΣ, ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Α': ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Χρήστος Θεοφιλίδης (Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πρόεδρος Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, Κυπριακή Δημοκρατία): *"Η αποτελεσματική νηπιαγωγός όπως την αντιλαμβάνονται οι ίδιες οι νηπιαγωγοί"*, σελ. 227-242.

Καφένια Μπότσογλου (Δρ. Επιστημών Αγωγής Α.Π.Θ., Ειδική Επιστήμονας Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Αυθόρμητες δραστηριότητες παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο: Ο ρόλος του παιδαγωγού"*, σελ. 243-251.

Σπύρος Σούλης (Λέκτορας Ειδικής Παιδαγωγικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης) και **Παναγιώτης Τσάκαλης** (Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Αναπαραστάσεις των παιδαγωγών Προσχολικής Εκπαίδευσης για το ρόλο τους και οι πιθανές επιδράσεις τους στην οριοθέτηση της έννοιας της "διαφορετικότητας" "*, σελ. 253-267.

Β': ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Βασίλης Μακράκης (Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Ενσωματώνοντας τη νέα τεχνολογία στην εκπαιδευτική διαδικασία: Η ανάπτυξη ενός εποικοδομητικού υπερμεσικού μαθήματος για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών"*, σελ. 271-277.

Αθανασία Μαργετουσάκη (Νηπιαγωγός - Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Ο υπολογιστής-εργαλείο: Αναπαραστάσεις φοιτητών και εκπαιδευτικών"*, σελ. 279-291.

Βάσω Μπαρμπούση (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Αγωγή στην κίνηση μέσα από προγράμματα βιωματικής μάθησης"*, σελ. 293-301.

Γρηγόρης Χλουβεράκης (Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Η διδασκαλία της στατιστικής σε φοιτητές με μαθηματική φοβία"*, σελ. 303-310.

V. ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αγγελική Γενά (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών): *"Ενταξιακό πρόγραμμα φοίτησης ενός παιδιού με αυτισμό στο κοινό σχολείο: μεθοδολογία και θεραπευτικά αποτελέσματα"*, σελ. 313-322.

Νεκταρία Δασκαλάκη (Νηπιαγωγός - Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών - Φλώρινα) και **Σουλτάνα Σμάγα** (Ειδικός Επιστήμονας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών - Φλώρινα): *"Μια πρόταση (και πειραματική εφαρμογή) προσέγγισης ατόμων με τύφλωση στο νηπιαγωγείο"*, σελ. 323-332.

Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία) και **Γ. Καραγιάννη** (Εκπαιδευτικός): *"Γραφή Braille και προαναγνωστικές/προγραφικές δεξιότητες των τυφλών παιδιών προσχολικής ηλικίας στη γενική εκπαίδευση"*, σελ. 333-341.

Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία) και **Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου** (Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής και Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας - Υποψήφια Διδάκτωρ Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών): *"Οι προαναγνωστικές δυνατότητες νηπίων με κώφωση και ήπια πολλαπλή αναπηρία (βαρνηκοΐα και νοητική καθυστέρηση) στην Προσχολική Εκπαίδευση"*, σελ. 343-353.

Μάγδα Νικολαράζη (Διδάσκουσα Ειδικής Αγωγής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών): *"Στρατηγικές κοινωνικής αλληλεπίδρασης κωφών και ακουδόντων παιδιών σε ένα νηπιαγωγείο"*, σελ. 355-363.

Σπύρος Σούλης (Λέκτορας Ειδικής Παιδαγωγικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης): *"Ανάγκες γονέων με "ειδικά" παιδιά προσχολικής ηλικίας"*, σελ. 365-378.

